

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa E.(...) sp. z o.o. w K.

przeciwko T.(...) sp. z o.o. w B.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 lipca 2010 r.,

na skutek skargi strony pozwanej

o stwierdzenie niezgodności z prawem

prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 30 września 2009 r., sygn. akt I ACa (...),

odrzuca skargę i zasądza od skarżącego na rzecz powoda 3 600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów wywołanych jej wniesieniem.

Uzasadnienie

W związku ze skargą pozwanej T.(...) sp. z o.o. z siedzibą w B. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 30 września 2009 r. należy zważyć, co następuje.

Skarga nie spełnia wymagań określonych w art. 424⁵ § 1 pkt 4 i 5 k.p.c.

Uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy polega na przedstawieniu wyodrębnionego wyводу przekonującego, że szkoda została wyrządzona oraz określającego czas jej powstania, postać i związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem (por.:

postanowienie SN z dnia 11 sierpnia 2005 r., sygn. akt III CNP 4/05, niepubl.; postanowienie SN z dnia 23 września 2005 r., sygn. akt III CNP 5/05, niepubl.; postanowienie SN z dnia 22 listopada 2005 r., sygn. akt I CNP 19/05, niepubl.; postanowienie SN z dnia 31 stycznia 2006 r., sygn. akt IV CNP 38/05, OSNC z 2006 r., nr 7-8, poz. 141). Przesłanka uprawdopodobnienia szkody, uregulowana w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c., zostaje spełniona, jeżeli skarżący powoła w skardze nie tylko wszystkie znane mu fakty, które wskazują na związek między zaskarżonym orzeczeniem a doznanymi wskutek jego wydania stratami lub utraconymi korzyściami, ale ponadto powoła dowody lub co najmniej ich surogaty, które uczynią twierdzenie o wyrządzeniu szkody wiarygodnym (tak m.in.: postanowienie SN z dnia 23 marca 2006 r., IV CNP 23/06, Biuletyn SN z 2006 r., nr 6, s. 8; postanowienie SN z dnia 25 lipca 2006 r., III CNP 40/06 nie publ.). Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego ten kreatywny wymóg skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia obliguje skarżącą do złożenia oświadczenia, że szkoda wystąpiła, jak również do wskazania jej rodzaju i rozmiaru, a ponadto do powołania lub przedstawienia dowodów lub innych środków uwiarygodniających jej twierdzenie. Niezbędne jest wskazanie związku przyczynowego między wydaniem zaskarżonego wyroku a powstaniem szkody. Ponadto skarżąca może powoływać się tylko na taką szkodę, która została już wyrządzona na skutek wydania zaskarżonego orzeczenia, a nie na szkodę, która może powstać dopiero w przyszłości. W chwili wniesienia skargi szkoda musi już istnieć, a więc nie wystarcza zagrożenie jej wystąpienia (postanowienie SN z dnia 14 kwietnia 2008 r., sygn. akt II BP 1/08, niepubl.). Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z 27 października 2005 r. (sygn. akt V CNP 28/05, niepubl.), skarga o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia z prawem nie służy zapobieganiu wyrządzenia szkody, mogącej powstać wskutek wydania orzeczenia sądowego, lecz jest środkiem prawnym, który w razie jego uwzględnienia stanowi podstawę wystąpienia z powództwem przeciwko Skarbowi Państwa o naprawienie szkody wyrządzonej orzeczeniem sądowym (por także: postanowienie SN z dnia 15 lutego 2006 r., sygn. akt IV CNP 7/05, niepubl.; postanowienie SN z dnia 11 sierpnia 2005 r., sygn. akt III CNP 4/05, OSNC z 2006 r., nr 1, poz. 16; postanowienie SN z dnia 10 sierpnia 2006 r., sygn. akt V CNP 102/06, niepubl.; postanowienie SN z dnia 25 maja 2007 r., sygn. akt II CNP 51/07, niepubl.; postanowienie SN z dnia 21 lipca 2008 r., I CNP 44/08, niepubl.; postanowienie SN z dnia 30 września 2008 r., I CNP 63/08, niepubl.). Tak rozumianego obowiązku skarżąca nie spełniła. W szczególności nie podjęła próby choćby

uprawdopodobnienia, że wskazywana szkoda już wystąpiła, twierdząc jedynie, że wydanie zaskarżonego orzeczenia spowodowało wyrządzenie szkody w majątku pozwanej poprzez dokonanie zapłaty na rzecz powoda.

Zgodnie z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. skarżącą obciąża obowiązek przedstawienia analizy prawnej przepisów dotyczących środków zaskarżenia, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub z innych przyczyn na pewno nie mogłoby odnieść skutku. Skarżąca powinna wykazać, że od zaskarżonego orzeczenia nie przysługuje środek prawny, przy pomocy którego mogłoby nastąpić wzruszenie zaskarżonego orzeczenia (postanowienie SN z dnia 23 stycznia 2009 r., sygn. akt I CNP 108/08, niepubl.). Oznacza to obowiązek przeprowadzenia analizy przepisów dotyczących środków prawnych, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub które z innych przyczyn nie mogły odnieść skutku. Co więcej skarżąca musi „wykazać” (a więc nie „wskazać”, „przyczyć” czy „uwiarygodnić”), że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Wykazanie w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe polega na ujawnieniu i przedstawieniu tej okoliczności w sposób wyczerpujący i nie budzący wątpliwości oraz na dowiedzeniu jej istnienia i przekonującym uzasadnieniu (postanowienie SN z dnia 27 stycznia 2006 r., sygn. akt III CNP 23/05, OSNC z 2006 r., nr 7-8, poz. 140). Z kolei nie chodzi tylko o skargę kasacyjną czy skargę o wznowienie postępowania, ale także o inne środki prawne pozwalające na zmianę lub uchylenie orzeczenia, ewentualnie służące pozbawieniu lub ograniczeniu wykonalności (zob. postanowienie SN z dnia 24 lipca 2008 r., sygn. akt I CNP 50/08, niepubl.). Skarżąca przeprowadziła analizę niedopuszczalności skargi kasacyjnej, ale nie przeprowadziła dostatecznej analizy niedopuszczalności innych środków prawnych. Zaś w uzasadnieniu skargi (k. 12 uzasadnienia skargi) podała, że została pozbawiona możliwości obrony swoich praw, co wiąże się z podstawami wznowienia postępowania (art. 401 pkt 2 k.p.c. dotyczący m. in. pozbawienia możliwości działania wskutek naruszenia przepisów prawa). Z kolei krótka wzmianka na temat niemożliwości zaskarżenia kwestionowanego wyroku w drodze innych środków prawnych, ze względu na to, że nie zachodzą „*ani postawy nieważnościowe, ani właściwe postawy restytucyjne*” nie może być uznana za wypełnienie obowiązku wynikającego z art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. (por.: postanowienie SN z dnia 23 stycznia 2009 r., sygn. akt I CNP 111/08, niepubl.).

Wobec powyższego Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1 w związku z art. 13 § 2, art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 424¹² k.p.c. oraz w związku z § 12 ust. 5 pkt 2 i § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.).